

[Jeppesen (Drusebjerg).]

det forholder sig saaledes hermed, at den ærede Ordfører for Venstre, som jeg betragter som en meget klog Mand, har indset, at Forskelsprioriteten ikke er noget godt, og at han saa har overvundet sig selv. Det ærede Medlem talte om den Selvovervindelse, det sikkert har kostet andre Partier at forlade et stort og afgørende Princip i dette Lovforslag. Jeg kunde tænke mig, at det var gaaet det ærede Medlem paa samme Maade, at han ved Selvovervindelse var kommet til det Resultat, at denne Forskelsprioritet burde forsvinde af Lovforslaget; men om dette er rigtigt, vil sikkert de senere Forhandlinger vise.

Heller ikke jeg finder Anledning til ved denne Lejlighed at komme stærkt ind paa det foreliggende Emne. Lovforslaget er, som det foreligger her, saa gennemdrøftet i det andet høje Ting, at det vist er vanskeligt at finde Sider af Sagen, som ikke allerede er belyst ved den stedfundne Behandling. Da jeg endvidere hælder til den Anskuelse, at Talernes Tid nu er forbi, at det er Handlingens Tid, som er inde, hvis der skal naas et Resultat af denne Lovgivning, skal jeg ligesom tidligere Ordførere undlade at gaa ind paa Enkeltheder og kun holde mig til de store Linier i Lovforslaget.

Se, der er i Virkeligheden kun to Ting, der skiller Regeringspartiernes Standpunkt fra den Stilling, som Oppositionspartierne har taget i det høje Folketing. Den ene Ting er den saakaldte Forskelsprioritet, og for saa vidt denne nu er forsvundet, eksisterer den ene Anstødssten ikke mere. Den anden Ting, som er meget betydende, og som det maaske vil volde store Vanskeligheder at opnaa Enighed om, er Spørgsmaalet, om et Brug, der er erhvervet i Henhold til den saakaldte 4. Oktober 1919 Lovgivning, kan gaa over i rent og frit Selveje. Fra Venstres Side har man meget stærkt hævdet, at Husmænd, som allerede har Brug efter 4. Oktober-Lovene, bør være frit stillet i Henseende til, om de vil bevare denne Brugsform eller overtage Bruget som Selveje. Jeg vil gerne derom sige, at det kunde maaske være ret behageligt for Brugerne at have dette Valg, idet de da, hvis Konjunkturerne laa saaledes, at en saadan Forandring vilde medføre Fordel, kunde foretage dette Skifte. Men der er jo en anden Faktor, som er i høj Grad interesseret i Sagen, det er Staten eller Samfundet, om man saa vil, idet Staten i de allerfleste Tilfælde med store Pengeofre har stillet disse Husmandsbrug paa Benene, og jeg for mit Vedkommende

vilde finde, at det var et meget betydeligt Tilbageskridt at lade de Brug, som gennem Aarene er oprettet ifølge Lovene af 4. Oktober 1919, gaa over til frit Selveje, fordi man derved prisgav disse Brug til Spekulationen. Det, som er Kendemærket for Jordlovgivningen af 1919, er, at den sætter Skel mellem Arbejdsværdien og Spekulationsværdien, idet den giver Brugerne det fulde Udbytte af det Arbejde, han har lagt i det Jordstykke, han har erhvervet, og giver Staten eller Samfundet Ret til at indkassere den anden Del af Jordens Værdiforøgelse, nemlig den Værdiforøgelse, som ikke skyldes vedkommendes eget Arbejde. Jeg synes, at denne Form for Jordlovgivning er en god og retfærdig Form, og jeg kan ikke forstaa den Modstand, som nu pludselig rejser sig imod den. Jeg ser rent bort fra, at man kalder den for Tvangsfæste — Navnet gør jo mindre til Sagen. Det, det gælder om, er, om denne Brugsform set fra Samfundets Synspunkt er bedre end den anden, og jeg for mit Vedkommende anser den for bedre af de Grunde, jeg her har fremhævet. Den ærede Ordfører for Venstre var jo for 11 Aar siden med til at vedtage denne Brugsform, og alle hans Partifæller i Landbo-kommissionen var netop med til at faa denne Brugsform knæsat som Led i den kommende Jordlovgivning. Jeg forstaa derfor ikke, hvorfor man nu efter 11 Aars Forløb er kommet til det Resultat, at denne Brugsform ikke mere er tilraadelig. Hvis det havde vist sig, at denne Brugsform var ringere end den Brugsform, som fremgaar af den gamle Husmandslovgivning, var det en Sag for sig, men det er ingenlunde Tilfældet. Hvis man foretager en Sammenligning mellem disse to Brugsformer, kan man ikke fremhæve Eksempler paa, at Brugsformen efter 4. Oktober Lovgivningen i mindste Maade har været ringere end den anden. Tager man ud i Landet og ser paa disse Brug, findes der gode Brug og daarlige Brug efter begge Brugsformer, men det kan ingenlunde siges, at 4. Oktober Brugsformen ligger under for den gamle Husmandslovgivnings Form.

Men hvad er det da, der er sket siden? Ja, det er det Spørgsmaal, jeg gerne vil rette til den ærede Ordfører for Venstre. Hvad er det, der er sket i disse 11 Aar, og som har bidraget til at fæstne den Opfattelse indenfor Partiet Venstre, at denne Brugsform nu slet ikke duer mere, at den pludselig er blevet saa slem og saa farlig, at man maa bremse og baste den, saa at den ikke faar alt for stort Raaderum indenfor